

Sygn.akt III AUa 2068/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2014 r. w B.

sprawy ze skargi L. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2011r. sygn. akt IV U 2695/11

na skutek apelacji wnioskodawczyni L. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 października 2013 r. sygn. akt IV U 3188/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 2068/13

UZASADNIENIE

L. J. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. akt IV U 2695/11, domagając się uchylecia decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 3 października 2011 roku, na podstawie której wstrzymano jej wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku. Jako podstawę wznowienia wskazała art. 401¹ k.p.c. Powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 w sprawie o sygn. akt K 2/12 (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1285, lex numer 1227132), na podstawie którego stwierdzono niezgodność (w określonym zakresie) art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 roku, Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 7 października 2013 roku wznowił postępowanie w sprawie IV U 2695/11 (pkt I) oraz skargę oddalił (pkt II). Z ustaleń Sądu I instancji wynikało, że L. J. na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 kwietnia 2007 roku (wydanej wskutek rozpoznania jej wniosku z dnia 28 marca 2007 roku) nabyła prawo do emerytury od dnia 1 marca 2007 roku. Jednocześnie organ rentowy na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawiesił wypłatę świadczenia wobec kontynuowania przez ubezpieczoną zatrudnienia w Zespole Szkół Nr (...) w S.. W związku z tym, że na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 228, poz. 1507 ze zm.) z dniem 8 stycznia 2009 roku uchylono przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, decyzją w/w organu rentowego z dnia 16 marca 2009 roku wznowiono L. J. wypłatę świadczenia od dnia 1 marca 2009 roku. Kolejną decyzją w/w organu rentowego z dnia 3 października 2011 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, wstrzymano skarżącej wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku. Organ rentowy wskazał, że wskutek wejścia w życie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do wstrzymania wypłaty świadczenia z uwagi na nierozwiązanie przez ubezpieczoną stosunku pracy z pracodawcą, u którego była zatrudniona przed nabyciem prawa do emerytury. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 2695/11 oddalono odwołanie L. J. od powyższej decyzji organu rentowego. Wyrok ten jest prawomocny. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 28 stycznia 2013 roku wznowiono wnioskodawczyni wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 roku. Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny sprawy nie był sporny. Istota zagadnienia sprowadzała się do dokonania oceny prawnej. Sąd I instancji wskazał, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zaznaczył przy tym, iż zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony jedynie do określonej kategorii osób. W pisemnym uzasadnieniu wyroku Trybunału stwierdzono, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od dnia 1 stycznia 2011 roku lub przed dniem 8 stycznia 2009 roku. L. J. prawo do emerytury nabyła od dnia 1 marca 2007 roku, zatem powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma wpływu na jej sytuację prawną. Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I i II sentencji wyroku na podstawie art. 412 § 2 k.p.c.

L. J. zaskarżyła powyższy wyrok w całości, domagając się jego zmiany i wznowienia wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku wraz z odsetkami.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy prawa. Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz wykładnię przepisów.

Bezspornym w sprawie było, w świetle prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, iż L. J. nabyła prawo do emerytury od dnia 1 marca 2007 roku. W dacie tej pozostawała w stosunku pracy z Zespołem Szkół Nr (...) w S..

W wyroku, który powołała wnioskodawczyni jako podstawę skargi o wznowienie postępowania, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności

rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Dla przypomnienia wyjaśnić wypada, iż przedmiotowa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych w swoim art. 6 dokonała zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych między innymi właśnie poprzez dodanie art. 103a, zgodnie z którym - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Skutki zakresowej niekonstytucyjności przedmiotowego art. 28 są takie, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił on moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od dnia 8 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od dnia 1 stycznia 2011 roku lub przed dniem 8 stycznia 2009 roku.

W świetle powyższych ustaleń faktycznych stwierdzić należy, iż wnioskodawczyni nie należy do kręgu osób, które prawo do emerytury nabyły w przedziale czasowym od dnia 8 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku, kiedy to nie było obowiązku rozwiązywania stosunku pracy. L. J. prawo do emerytury nabyła od dnia 1 marca 2007 roku. Zarówno w dacie złożenia wniosku o emeryturę, jak i w dacie wydania decyzji przyznającej jej świadczenie, wnioskodawczyni była zatrudniona w Zespole Szkół Nr (...) w S..

Nabycie przez nią prawa do emerytury miało zatem niewątpliwie miejsce w stanie prawnym, w którym istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez osobę pozostającą w zatrudnieniu, która ubiegała się o świadczenia emerytalne. Stosownie bowiem do obowiązującego w okresie od dnia 1 lipca 2000 roku do dnia 7 stycznia 2009 roku przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Argumenty zatem Trybunału Konstytucyjnego przytoczone w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku, które zadecydowały o stwierdzeniu zakresowej niekonstytucyjności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie odnoszą się do sytuacji prawnej i faktycznej wnioskodawczyni. Znajduje się ona w innej sytuacji, bowiem nabyła emeryturę w okresie, kiedy dla realizacji prawa do świadczenia wymagane było rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Stąd wejście w życie od dnia 1 października 2011 roku art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 roku w zw. z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie powoduje, aby wnioskodawczyni musiała poddać się nowej treści ryzyka emerytalnego. Przeciwnie, zarówno w stanie prawnym obowiązującym w czasie nabycia prawa do emerytury, jak również od dnia 1 października 2011 roku ryzyko emerytalne było takie samo, tj. dla nabycia i zrealizowania prawa do emerytury należało spełnić wymogi wieku, stażu ubezpieczeniowego oraz rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też w decyzji przyznającej wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 marca 2007 roku zawieszono jej wypłatę świadczenia z powodu nierozwiązania stosunku pracy.

W tej sytuacji wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt K 2/12 nie ma zastosowania do wnioskodawczyni, zatem żądanie wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku nie jest zasadne.

Końcowo wskazać należy, że od dnia 19 lutego 2014 roku obowiązuje ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku (Dz. U. z 2014 roku, poz. 169) określająca zasady ustalenia i wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w okresie od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku. Wnioskodawczyni na podstawie przepisów tejże złożyła w organie rentowym wniosek o wypłatę świadczenia za sporny okres na podstawie przepisów tejże ustawy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.